

A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of סנהדרין דף קי of מסכת סנהדרין
Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes regarding
עדת קרח
Whether the people who rebelled against משה רבינו during the incident of קרח and were swallowed up by the ground will receive a portion in הבא עולם.

The Gemara elaborates in the Pesukim of קרח.

The greatness of the חמשים ומאתים איש, the 250 men that joined קרח.

The detriments of מחלוקת

The Machlokes regarding קרח whether he was מן השרופין ומן הבלועים
First burned and then swallowed up into the ground.

A

עדת קרח

חמשים ומאתים איש

מחלוקת

קרח

מן השרופין ומן הבלועים

B The Machlokes regarding the
דור המדבר
Whether the Yidden who died in the Midbar as a result of the מרגלים, will receive a portion in הבא עולם.

And the Machlokes regarding the
עשרת השבטים
Whether the ten tribes who were exiled by סנחירב will return to הבא עולם,

And the Machlokes regarding
קטני בני רשעי ישראל
Whether the minor sons of wicked Jews who died young and did not sin, will receive a portion in הבא עולם.

The Machlokes regarding
קטן מאימתי בא לעוה"ב
From what age does a minor receive a portion in הבא עולם.

B

דור המדבר

עשרת השבטים

קטני בני רשעי ישראל

קטן מאימתי בא לעוה"ב

1 So, let's review ...

The previous Mishnah cited a Machlokes regarding
 עדת קרח
 The people who rebelled against משה רבינו during the
 incident of קרח and were swallowed up by the ground.

רבי עקיבא holds
 עדת קרח
 אין להם חלק לעולם הבא
 The עדת קרח will not receive a portion in the world to
 come, because the Pasuk states
 ותכס עליהם הארץ
 בעולם הזה

ויאבדו מתוך הקהל
 לעולם הבא

רבי אליעזר holds
 יש להם חלק לעולם הבא
 The עדת קרח will receive a portion in עולם הבא, because the
 Pasuk states
 ה' מביית ומחיה מוריד שאול ויעל
 Hashem lowered them into the ground, and will raise
 them.

Similarly, רבי יהודה בן בתירא in the Braisa holds
 יש להם חלק לעולם הבא
 Because the Pasuk in תהלים states
 תעיתי כשה אובד, בקש עבדך

הרי הן כאבידה המתבקשת
 The עדת קרח are like a lost item that Hashem will seek out
 and bring to עולם הבא.

=====

1

עדת קרח

The people who rebelled against משה רבינו
 during the incident of קרח
 and were swallowed up by the ground.

רבי עקיבא

**עדת קרח
 אין להם חלק לעולם הבא**

The עדת קרח will not receive a portion in the world to come,
 because the Pasuk states

ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל
 אצלם כפב אצלם בבא

רבי יבנודב בן בתירא

**יש להם חלק
 לעולם הבא**

Because the Pasuk
 in תהלים states

תעיתי כשה אובד
 בקש עבדך

כפי הן כאבידה פחותה
 They are like a lost item
 that Hashem will seek out
 and bring to עולם הבא.

רבי אליעזר

**יש להם חלק
 לעולם הבא**

because the Pasuk states

ה' מביית ומחיה
 מוריד שאול ויעל

Hashem lowered them
 into the ground,
 and will raise them.

2

The Gemara now expounds the Pesukim of קרח.

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי
ודתן ואבירים בני אליאב
ואון בן פלת בני ראובן

ויקח
שלקח מקח רע לעצמו
משה took a bad deal upon himself in rebelling against the ground.

קרח
שנעשה קרחה בישראל
קרח caused a gap within the Yidden, of those who were
swallowed up by the ground.

בן יצהר
בן שהרתיה עליו את כל העולם כזהרים
קרח brought anger upon the whole world.

בן קהת
בן שהקהה שיני מולידי
קרח caused shame to his ancestors.

בן לוי
בן שנעשה לוייה בגיהנם
קרח was escorted to גיהנם.
However, the Pasuk does not mention
בן יעקב
בן שעקב עצמו לגיהנם
Because
יעקב ביקש רחמים על עצמו
Davened that his name should not be mentioned during
the incidents of the מרגלים and קרח as the Pasuk in יחי states
בסודם אל תבא נפשי ובקהלם אל תחד כבודי

בסודם אל תבא נפשי
אלו מרגלים

ובקהלם אל תחד כבודי
זה עדת קרח

2.

ודתן ואבירים
Who joined קרח
דתן
שעבר על דת אל
violated the laws of the Torah.
אבירים
שאיבר עצמו מעשות תשובה
strengthened himself to refrain from doing Teshuvah.

3.

ואון בן פלת
ואון
שישב באנינות
קרח, and did Teshuvah and regretted his decision to join און
and therefore
פלת
שנעשו לו פלאות
He was miraculously saved from their fate.

בני ראובן
בן שראה והבין
און saw and realized that קרח was wrong. As the Gemara
elaborates;

און בן פלת אשתו הצילתו
עדת קרח prevented him to withdraw, and she prevented קרח
from taking her husband.

=====

2

ויקח קרח בן יצהר בן לוי
לקח מקח רע לעצמו
took a bad deal upon himself by rebelling against the ground.
קרח בן יצהר בן לוי
קרח brought anger upon the whole world.
קרח was escorted to גיהנם.
קרח caused shame to his ancestors.

However, the Pasuk does not mention

בן יעקב

בן יעקב צמנו אייבם

Because

יעקב ביקש רחמים על עצמו

davened that his name should not be mentioned during the incidents of the מרגלים and קרח as the Pasuk states

בסודם

אל תבא נפשי

אלו מרגלים

ובקהלם אל תחד כבודי

ויקח קרח

בן יצהר

בן קהת

בן לוי

לקח על דת אל
violated the laws of the Torah.

לדיבר צמנו
מקלות חלוקה
He strengthened himself to refrain from doing Teshuvah.

ודתן ואבירים

בני אליאב

ואון בן פלת

לילב באנינות
און did Teshuvah and regretted his decision to join קרח.

לנצלו או פלאות
He was saved from their fate.

בני ראובן

קרח ראה ופיו

קרח saw and realized that קרח was wrong.

און בן פלת אשתו הצילתו

און's wife convinced him to withdraw, and she prevented קרח from taking her husband.

3

ויקומו לפני משה
ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים
נשיאי עדה קריאי מועד אנשי שם

נשיאי עדה
מיוחדים שבעדה
These 250 people were the most prominent of all the
Yidden.

קריאי מועד
שהיו יודעים לעבר שנים ולקבוע חדשים
They knew how to establish leap years and Rosh
Chodesh.

אנשי שם
שהיה להם שם בכל העולם
Their names were known throughout the whole world.
=====

ויקם משה וילך אל דתן ואבירם
דתן ואבירם went to משה

מכאן שאין מחזיקין במחלוקת
This teaches us that one may not maintain a quarrel, as רב
says
כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו
One who maintains a quarrel is liable for the Issur of לאו
ולא יהיה כקרח וכעדו
ולא יהיה כקרח וכעדו
=====

3

ויקומו לפני משה

ואנשים מבני

ישראל חמשים

מיוחדים לקבוע

These 250
people were the
most prominent
of all the
Yidden.

לפני יודעים לקבוע
לפני יודעים לקבוע חדשים

They knew
how to establish
leap years and
Rosh Chodesh.

ומאתים

נשיאי עדה

קריאי מועד

אנשי שם

לפני אנשי שם בכל העולם

Their names were known throughout the whole world.

ויקם משה וילך אל דתן ואבירם

מכאן שאין מחזיקין במחלוקת

This teaches us that one may not maintain a quarrel

As רב says

כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו

One who maintains a quarrel
is liable for the Issur of לאו

ולא יהיה כקרח וכעדו

4 The Gemara proceeds with several statements regarding the severity of מחלוקת:

1.

כל החולק על מלכות בית דוד
ראוי להכישו נחש

One who argues against a king who is a descendant of דוד המלך deserves to be bit by a snake.

2.

כל החולק על רבו
כחולק על השכינה

One who challenges his Rebbe, is considered like he challenged the שכינה, as the Pasuk of קרח states
'בהצותם על ה'

3.

כל העושה מריבה עם רבו
כעושה עם שכינה

One who quarrels with his Rebbe is like he quarreled with the שכינה as the Pasuk states;
'המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את ה'

4.

כל המתרעם על רבו
כאילו מתרעם על השכינה

One who complains about his Rebbe is like he complained about Hashem, as the Pasuk states;
'לא עלינו תלונותיכם כי אם על ה'

5.

כל המהרהר אחר רבו
כאילו מהרהר אחר שכינה

One who questions his Rebbe, is like he questioned Hashem, as the Pasuk states
וידבר העם באלהים ובמשה
=====

4

The severity of מחלוקת

1

**כל החולק על מלכות בית דוד
ראוי להכישו נחש**

*One who argues against a king
who is a descendant of דוד המלך
deserves to be bit by a snake.*

2

**כל החולק על רבו
כחולק על השכינה**

*One who challenges his Rebbe,
is considered like he challenged the שכינה,*

as the Pasuk of קרח states

בהצותם על ה'

3

**כל העושה מריבה עם רבו
כעושה עם שכינה**

*One who quarrels with his Rebbe
is like he quarreled with the שכינה*

as the Pasuk states;

**המה מי מריבה
אשר רבו בני ישראל את ה'**

4

**כל המתרעם על רבו
כאילו מתרעם על השכינה**

*One who complains about his Rebbe
is like he complained about Hashem,*

as the Pasuk states;

לא עלינו תלונותיכם כי אם על ה'

5

**כל המהרהר אחר רבו
כאילו מהרהר אחר שכינה**

*One who questions his Rebbe,
is like he questioned Hashem,*

as the Pasuk states

וידבר העם באלהים ובמשה

5

א"ר יוחנן
קרח לא מן הבלועים ולא מן השרופין
קרח, himself, was not among those swallowed up by the
ground, nor among those burned, but rather among those
who died from the מגיפה.

לא מן הבלועין
Because the Pasuk states

ואת כל האדם אשר לקרח
Which implies
ולא קרח
But not קרח.

ולא מן השרופים
Because the Pasuk states
באכול האש את חמשים ומאתים איש
Which implies
ולא קרח

The Braisa however holds
קרח מן השרופין ומן הבלועים
קרח was both burned and then swallowed up into the
ground.

מין הבלועים
Because the Pasuk states
ותבלע אותם ואת קרח
And

מין השרופין
Because the Pasuk states
'ואש יצאה מאת ה
ותאכל את חמשים ומאתים איש מקריבי הקטורת
And קרח was among those who brought the קטורת.
=====

5

א"ר יוחנן
**קרח לא מן הבלועים
ולא מן השרופין**

קרח, himself, was not among those swallowed up
by the ground, nor among those burned,
but rather among those who died from the מגיפה.

ולא מן השרופים
Because the Pasuk states

**באכול האש את
חמשים ומאתים איש**
Which implies
ולא קרח

לא מן הבלועים
Because the Pasuk states

**ואת כל האדם
אשר לקרח**
Which implies
ולא קרח

ברייתא

קרח מן השרופין ומן הבלועים

קרח was both burned and then swallowed up
into the ground.

מן השרופין

Because the Pasuk states
**ואש יצאה מאת ה'
ותאכל את חמשים
ומאתים איש**

מקריבי הקטורת
And קרח was among those
who brought the קטורת.

מן הבלועים

Because the Pasuk states
**ותבלע אותם
ואת קרח**

6 The Pasuk states
ובני קרח לא מתו

תנא משום רבינו אמרו
מקום נתבצר להם בגיהנם
וישבו עליו ואמרו שירה

The בני קרח were put in a high location in גיהנם where they
remained alive, and sang שירה to Hashem.

They also said

משה ותורתו אמת והן בדאים

=====

The previous Mishnah cited a Machlokes regarding

דור המדבר

The Yidden who died in the Midbar as a result of the חטא

המרגלים.

דור המדבר

דור המדבר

אין להם חלק לעולם הבא

ואין עומדין בדין

The דור המדבר will not receive a portion in עולם הבא, and

they will not be stand trial, because the Pasuk states

במדבר הזה יתמו ושם ימותו

יתמו

בעולם הזה

ושם ימותו

בעולם הבא

And the Pasuk in תהלים states

אשר נשבעתי באפי אם יבואון אל מנוחתתי

Hashem swore that they will not come to his resting place
in עולם הבא.

6

ובני קרח לא מתו

תנא משום רבינו אמרו

מקום נתבצר להם בגיהנם
וישבו עליו ואמרו שירה

The בני קרח were put in a high location in גיהנם
where they remained alive, and sang שירה to Hashem.

They also said

משה ותורתו אמת והן בדאים

The previous Mishnah cited a Machlokes regarding

דור המדבר

The Yidden who died in the Midbar
as a result of the חטא המרגלים.

רבי עקיבא

דור המדבר

אין להם חלק לעולם הבא
ואין עומדין בדין

The דור המדבר will not receive a portion in עולם הבא,
and they will not be stand trial,

because the Pasuk states

במדבר הזה יתמו ושם ימותו

באפי

באפי

And the Pasuk in תהלים states

אשר נשבעתי באפי

אם יבואון אל מנוחתתי

Hashem swore that they will not come
to his resting place in עולם הבא.

7

holds רבי אליעזר
דור המדבר
יש להם חלק לעולם הבא
The דור המדבר will receive a portion in the עולם הבא, because
the Pasuk in תהלים states;
אספו לי חסידי
כורתֵי בריתי עלי זבח
This refers to the דור המדבר who made a ברית with Hashem,
and the Pasuk considers them חסידי, righteous.

And the Pasuk of
אשר נשבעתי באפי
Must be understood as
באפי נשבעתי וחזורני בי
Hashem swore but then retracted.

אספו לי חסידי says the Pasuk of דור המדבר does not
refer to the דור המדבר but rather to דורות הבאים future
generations, as follows:

אספו לי חסידי
אלו צדיקים שבכל דור ודור
This refers to the righteous in every generation.

כורתֵי בריתי
This refers to
חנניה מישאל ועזריה
שמסרו עצמן לתוך כבש האש
Because they were willing to sacrifice their lives to
maintain the ברית of Hashem.

עלי זבח
This refers to רבי עקיבא and the other martyrs
שמסרו עצמן לשחיטה על דברי תורה
Because they sacrificed their lives for the sake of the
Torah.

Likewise, רבי שמעון בן מנסיא holds
דור המדבר
באים הן לעולם הבא
Because the Pasuk states
ופדויה ה' ישוּבון ובאו ציון ברנה
As Rashi explains this refers to the דור המדבר who were
redeemed from מצרים.

רבה בר בר חנה א"ר יוחנן says
שבקה ר"ע לחסידותיה
who is usually a defender could have defended
the דור המדבר and said;
יש להם חלק לעולם הבא
From the following Pasuk;
הלוך וקראת באזני ירושלים לאמר
זכרתי לך חסד נעורֵיך אהבת כלולותֵיך
לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה

ומה אחרים באים בזכותם
הם עצמן לא כל שכן
If the future generations will enter the עולם הבא in the merit of
the דור המדבר, the דור המדבר will certainly enter the עולם הבא.
=====

7

רבי אליעזר
דור המדבר
יש להם חלק לעולם הבא

The דור המדבר will receive a portion in the עולם הבא,
because the Pasuk in תהלים states;

אספו לי חסידי
כורתֵי בריתי עלי זבח

This refers to the דור המדבר who made a ברית with Hashem,
and the Pasuk considers them חסידי, righteous.

And the Pasuk of
אשר נשבעתי באפי

Must be understood as
באפי נשבעתי וחזורני בי
Hashem swore but then retracted.

רבי יבולץ בן קרנא

The Pasuk of חסידי
does not refer to the דור המדבר
but rather to דורות הבאים future generations, as follows:

אספו לי חסידי חנניה מישאל ועזריה
אלו צדיקים
כורתֵי בריתי
לכל דור ודור
עלי זבח
אמר כל האל

Refers to רבי עקיבא and the other martyrs
שמסרו עצמן לשחיטה על דברי תורה
Because they sacrificed their lives for the Torah.

רבי אלעזר בן מנסיא

דור המדבר
באים הן לעולם הבא

Because the Pasuk states

ופדויה ה' ישוּבון ובאו ציון ברנה

As Rashi explains

This refers to the דור המדבר
who were redeemed from מצרים.

רבה בר בר חנה א"ר יוחנן

שבקה ר"ע לחסידותיה

who is usually a defender
could have defended the דור המדבר and said;

יש להם חלק לעולם הבא

From the following Pasuk;

הלוך וקראת באזני ירושלים לאמר
זכרתי לך חסד נעורֵיך אהבת כלולותֵיך
לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה

ומה אחרים באים בזכותם

הם עצמן לא כל שכן

If the future generations
will enter the עולם הבא in the merit of the דור המדבר,
the דור המדבר will certainly enter the עולם הבא.

8 Zugt Di Mishnah:
עשרת השבטים אינן עתידין לחזור
The ten tribes who were exiled by סנהריב, will not return to
עולם הבא, because the Pasuk states
וישליכם אל ארץ אחרת כיום הזה

מה היום הולך ואינו חוזר
אף הם הולכים ואינם חוזרים
Just like a day that goes by never returns, so too, the עשרת
who went away, will never return.
And the same Pasuk begins with
ויתשם ה' מעל אדמתם באף ובחמה ובקצף גדול

ויתשם ה' מעל אדמתם
בעוה"ז

וישליכם אל ארץ אחרת
לעוה"ב

דברי רבי עקיבא
This is the opinion of רבי עקיבא

disagrees and holds רבי אליעזר
עשרת השבטים עתידין לחזור
The עשרת השבטים will return to הבא, because the
Pasuk states
כיום הזה

מה יום מאפיל ומאיר
אף עשרת השבטים שאפילה להן
כך עתידה להאיר להם
Just like a day begins with darkness and then becomes
light, so too, the עשרת השבטים who experienced darkness,
will eventually experience the light of הבא.

The Braisa cites a third opinion
ר"ש בן יהודה איש כפר עכו אומר משום ר"ש
אם מעשיהם כיום הזה אינן חוזרין
ואם לאו חוזרין
If the עשרת השבטים continue to sin, they will not return to
עולם הבא, but if they repent, they will return to הבא.

רבי says
באים הם לעוה"ב
Because the Pasuk states
' והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול
ובאו האובדים מארץ אשור

says רבה בר בר חנה א"ר יוחנן
שבקה ר"ע לחסידותיה
who is usually a defender could have defended
the עשרת השבטים and said
יש להם חלק לעולם הבא
From the following Pasuk
הלוך וקראת את הדברים האלה צפונה
'ואמרת שובה משובה ישראל זאם ה'
All the Yidden will return.

8 משנה

רבי עקיבא
עשרת השבטים אינן עתידין לחזור

The ten tribes who were exiled by סנהריב,
will not return to הבא,
because the Pasuk states

וישליכם אל ארץ אחרת כיום הזה

מה היום הולך ואינו חוזר
אף הם הולכים ואינם חוזרים
Just like a day that goes by never returns,
so too, the עשרת השבטים will never return.

And the same Pasuk begins with

ויתשם ה' מעל אדמתם
באף ובחמה ובקצף גדול - אלוה"ב
דברי רבי עקיבא

רבי אליעזר
עשרת השבטים עתידין לחזור

The עשרת השבטים will return to הבא,
because the Pasuk states

כיום הזה

מה יום מאפיל ומאיר
אף עשרת השבטים שאפילה להן
כך עתידה להאיר להם

Just like a day begins with darkness and then light,
so too, the עשרת השבטים who experienced darkness,
will eventually experience the light of הבא.

The Braisa cites a third opinion

ר"ש בן יהודה איש כפר עכו אומר משום ר"ש

אם מעשיהם כיום הזה אינן חוזרין
ואם לאו חוזרין

If the עשרת השבטים continue to sin,
they will not return to הבא,
but if they repent, they will return to הבא.

רבי
באים הם לעוה"ב

Because the Pasuk states

והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול
ובאו האובדים מארץ אשור

רב הוה בר בר חנה א"ר יוחנן

שבקה ר"ע לחסידותיה

who is usually a defender
could have defended the עשרת השבטים and said

יש להם חלק לעולם הבא

From the following Pasuk

הלוך וקראת את הדברים האלה צפונה
ואמרת שובה משובה ישראל זאם ה'
All the Yidden will return.

9 As the Gemara explains
 מאי חסידותיה
 רבי עקיבא was the defender in the Machlokes regarding
 קטני בני רשעי ישראל
 The minor sons of wicked Jews who died young and did
 not sin;
 רבן גמליאל holds
 אין באין לעוה"ב
 They will not enter הבא, because the Pasuk states;
 כי הנה היום בא בוער כתנור
 והיה כל זדים וכל עושי רשעה קש
 ולהט אותם היום הבא אמר ה' צבאות
 אשר לא יעזוב להם שורש וענף
 The רשעים will not leave over any roots or branches,
 which refers to their children.
 שורש
 בעוה"ז

 וענף
 לעוה"ב

 רבי עקיבא however, holds
 באים הם לעוה"ב
 They will come to הבא, because the Pasuk in תהלים
 states;
 שומר פתאים ה'
 Hashem will protect the פתאים, which refers to children.
 =====

9

The Gemara explains
מאי חסידותיה
 רבי עקיבא was the defender in the Machlokes regarding
קטני בני רשעי ישראל
 The minor sons of wicked Jews who died young
 and did not sin;

▼

רבן גמליאל
אין באין לעוה"ב
 They will not enter הבא, because the Pasuk states;
 כי הנה היום בא בוער כתנור
 והיה כל זדים וכל עושי רשעה קש
 ולהט אותם היום הבא אמר ה' צבאות
 אשר לא יעזוב להם
 שורש וענף
 The רשעים will not
 leave over any roots or branches,
 which refers to children.

▼

רבי עקיבא
באים הם לעוה"ב
 They will come to הבא, because the Pasuk in תהלים
 states;
 שומר פתאים ה'
 Hashem will protect the פתאים,
 which refers to children.

- 10 The Gemara concludes with five opinions regarding קטן מאימתי בא לעוה"ב
From what age does a minor who dies receive a portion in עולם הבא.
1. משעה שנולד
From the time he is born.
 2. משעה שסיפר
From the time he speaks.
 3. משעה שנזרע
From the time of conception.
 4. משעה שנימול
From the time that he is circumcised.
 5. משעה שיאמר אמן
From the first time he answers אמן.

- 10
- קטן מאימתי בא לעוה"ב**
From what age does a minor who dies receive a portion in עולם הבא.
- 1 -
משעה שנולד
From the time he is born.
- 2 -
משעה שסיפר
From the time he speaks.
- 3 -
משעה שנזרע
From the time of conception.
- 4 -
משעה שנימול
From the time that he is circumcised.
- 5 -
משעה שיאמר אמן
From the first time he answers אמן.